

„OBRAZI SU TI ZABRINJAVAJUĆE RUMENI, KRISTINA”, PRIMETI njena majka, spuštajući vez u krilo kako bi što bolje osmotrila ćerku. „A oči su ti veoma sjajne. Nadam se da nećeš dobiti groznicu.”

Kristina se nasmeja. „Bila sam u parohovom domu, igrala sam se sa decom”, objasnila je. „Aleksander je želeo da igramo kriket, ali već posle nekoliko minuta postalo je jasno da Merijen ne može da uhvati loptu a da Robin ne može da je pogodi. Umesto toga, igrali smo se žmurke, mada je Aleksander smatrao da mu je to pomalo ispod časti, sad kad ima devet godina, dok ga nisam upitala kako li se onda mora osećati njegova jadna tetka koja ima dvadeset devet godina. Razume se, sve vreme sam ja žmurila. Divno smo se zabavljali, sve dok Čarls nije promolio glavu kroz prozor svoje radne sobe i upitao nas retorički – pretpostavljam – kako da završi propoved uz toliku galamu. Onda nam je Hejzel svima dala po čašu limunade i otpremila decu u dnevnu sobu da čitaju u tišini, jadnici, a ja sam se vratila kući.”

„Pretpostavljam”, reče njena starija sestra Elinor, podigavši pogled sa knjige i posmatrajući Kristinu preko naočara, „da nisi nosila šešir dok si skakutala sa našom nećakom i nećacima. Nisi se samo zarumenela. Preplanula si.”

„Kako da se čovek sakrije na neko malo, skrovito mesto kad mu je glava dvaput veća sa šeširom?”, upita Kristina razborito.

Počela je da aranžira cveće, koje je isekla u bašti pre no što je ušla u kuću, u vazi sa vodom koju je donela iz kuhinje.

„A kosa ti je kao ptičje gnezdo”, dodade Elinor.

„To ćemo brzo srediti.” Kristina razbaruši svoje kratke kovrdže obema rukama i nasmeja se. „Tako. Je li sad bolje?”

Elinor zavrte glavom pre nego što opet usmeri pažnju na knjigu, ali se pre toga nasmeši.

U sobi opet zavlada prijatna tišina jer su se svi usredsredili na svoje odabrane aktivnosti. Ali tišinu, koju je ublažavao samo cvrkut ptica i zujanje insekata ispod otvorenog prozora, prekinuo je posle nekoliko trenutaka zvuk konjskih kopita koja su kloparala seoskom putem u pravcu kuće Hajasint kotidž, kao i tutnjava točkova. Bilo je više od jednog konja, a točkovi su bili teški. To su sigurno kočije iz Skofild parka, seoskog dvorca barona Renabla, koji se nalazio samo tri kilometra daleko odatle, pomisli Kristina odsutno.

Niko od njih nije posebno obratio pažnju na dolazak kočije. Ledi Renabl ju je često koristila kada je odlazila u posete, mada bi joj isto tako dobro poslužile i dvokolice, ili konj ili sopstvene noge. Elinor je često opisivala ledi Renabl kao frivolnu i razmetljivu, što nije bio netačan opis. Ona je, osim toga, bila i Kristinina prijateljica.

A onda je postalo očigledno da su konji usporili. Točkovi kočija zacvileše u znak protesta. Sve tri dame podigoše pogled.

„Zaista mislim”, reče Elinor, gvireći kroz prozor opet preko naočara, „da nam dolazi ledi Renabl. Pitam se čemu imamo da zahvalimo na tolikoj časti. Da li si je očekivala, Kristina?”

„Znala sam da treba da promenim kapu posle ručka”, reče njihova majka. „Pošalji gospođu Skinner na sprat da mi donese jednu čistu, molim te, Kristina.”

„I ta koju nosiš sasvim ti pristaje, mama”, uveravala ju je Kristina, brzo završavajući aranžiranje cveća i prelazeći preko sobe da bi poljubila majku u čelo. „To je samo Melani.”

„Naravno da je to samo leđi Renabl. U tome i jeste stvar”, reče njena majka ogorčeno. Ali nije joj ponovo zatražila da pošalje po drugu kapu.

Nije bilo potrebno da čovek bude genije pa da pogodi zašto Melani dolazi ovamo.

„Rekla bih da dolazi da pita zašto si odbila njen poziv”, reče Elinor, izgovarajući glasno svoju misao. „Po svoj prilici, neće prihvatiti negativan odgovor, sad kad je došla lično. Jadna Kristina. Hoćeš li da otrčiš u svoju sobu, a ja ću joj reći da si, izgleda, dobila boginje u blagom obliku?”

Kristina se nasmeja, a njihova majka podiže ruke uvis, užasnuta.

Zaista, Melani nije bila poznata po tome što se lako miri sa činjenicom da je neko odbio njen poziv. Šta god da je Kristina radila, a uvek se nečim zanimala – podučavala je u seoskoj školi nekoliko puta nedeljno, obilazila i pomagala stare i nemoćne, novu porodilju, bolesno dete ili prijatelja, svraćala u parohov dom da se poigra sa decom i da ih zabavi, jer su po njenom sudu, Čarls i njegova sestra Hejzel, sve u svemu, decu previše zanemarivali, pod izgovorom da nije potrebno da se odrasli igraju sa njima jer su dovoljni sami sebi – šta god da je Kristina radila, Melani je uvek želela da veruje da ona prosto vene u nadi da će se neko pojaviti sa nekom frivolnom rasonodom.

Naravno, Melani joj je bila prijateljica, a Kristina je zaista uživala da provodi vreme sa njom i sa njenom decom. Ali sve ima svoje granice. Ona je zaista pošla ovamo da lično ponovi poziv koji je sluga juče doneo napismeno. Kristina je odbila, otpisavši joj taktično ali nepopustljivo. Zapravo, jednako odlučno je odbila poziv i kad joj je prvi put upućen još pre mesec dana.

Kočija se zaustavila pred baštenskim vratnicama uz veoma mnogo buke i trke, nesumnjivo privlačeći pažnju svakog seljanina na činjenicu da baronica milostivo dolazi u posetu gospođi Tompson i njenim ćerkama u Hajasint kotidž. Čulo se kako se

vrata otvaraju i treskaju, a onda je neko, verovatno kočijaš, jer to svakako nije mogla biti Melani, zakucao zapovednički na vrata kuće.

Kristina uzdahnu i posadi se za sto, njena majka spusti vez i namesti kapu, a Elinor spusti pogled na knjigu, usiljeno se smeškajući.

Nekoliko trenutaka potom, ledi Melani Renabl projuri u sobu, pored gospođe Skinner, domaćice, koja je otvorila vrata da bi je najavila. Bila je, po običaju, smešno obučena za boravak na selu. Bila je tako doterana kao da se sprema u šetnju Hajd parkom u Londonu. Drečavo perje njihalo se visoko iznad velikog, krutog oboda njenog šešira, stvarajući iluziju da je visoka. Rukom u rukavici stiskala je lornjet. Izgledalo je kao da je ispunila pola sobe.

Kristina joj se nasmeši sa uživanjem i ljubavlju.

„Ah, tu si, Kristina”, reče dostojanstveno, nakon što je ljupko naklonila glavu prema ostalim damama i upitala ih kako su.

„Tu sam”, složi se Kristina. „Kako si, Melani? Molim te, sedi na stolicu preko puta mamine.”

Ali njeno gospodstvo odbi poziv odmahnuvši lornjetom.

„Nemam ni tren slobodnog vremena”, reče. „Ne sumnjam da će me do kraja dana opet spopasti migrena. Žao mi je što je zbog tebe ova poseta bila nužna, Kristina. Znaš, moj pismeni poziv je trebalo da ti bude dovoljan. Ne mogu da zamislim zbog čega si mi otpisala da ne možeš doći. Berti misli da si stidljiva i kaže da nisi zaslužila da lično dođem da te ubeđujem. Često govori smešne stvari. Ja znam zašto si odbila, i došla sam da ti kažem da si i ti ponekad smešna. To je zato što Bazil i Hermiona dolaze, zar ne, i iz nekakvog razloga si se sa njima posvađala posle Oskarove smrti. Ali to je bilo tako davno, a ti imaš pravo da dođeš isto koliko i oni. Oskar je, na kraju krajeva, bio Bazilov brat, i mada više nije živ, jadničak, ti si još, i uvek ćeš biti, udajom vezana za našu porodicu. Kristina, ne smeš biti tvrdoglava. Ni skromna. Moraš imati na umu da si udovica vikontovog brata.”

Bilo je malo verovatno da će Kristina to zaboraviti, mada je ponekad želela da zaboravi. Bila je sedam godina u braku sa Oskarom Derikom, bratom Bazila, vikonta od Elrika, i rođakom ledi Renabl. Upoznali su se u Skofild parku baš na prvoj kućnoj zabavi na kojoj je Melani bila domaćica posle udaje za barona Bertija Renabla. Bila je to sjajna prilika za Kristina, ćerku džentlmena tako skromnih sredstava da je bio primoran da poveća svoj dohodak radeći kao seoski učitelj.

Sada je Melani želela da njena prijateljica prisustvuje još jednoj takvoj kućnoj zabavi.

„Zaista ljubazno od tebe što me pozivaš”, rekla je Kristina, „ali, znaš, ja radije ne bih došla.”

„Gluposti!” Melani podiže lornjet ka očima i pogleda kroz njega po sobi; ova afektacija je uvek zabavljala i Kristinu i Elinor koja zagnjuri glavu u knjigu kako bi sakrila osmeh. „Razume se da želiš da dođeš. Ko ne bi želeo? Mama će doći sa Odri i ser Luisom Vajzmanom – zabava je u čast njihove veridbe, mada su je, naravno, već objavili. Čak smo i Hektora nagovorili da dođe, premda, kao što znaš, njega ne možeš ubediti da se zabavlja sve dok ga neko od nas na to ne natera.”

„A Džastin?”, upita Kristina. Odri je bila Melanina mlađa sestra, a Hektor i Džastin njena braća. Džastin je bio Kristinin prijatelj još od njihovog poznanstva na onoj davnoj kućnoj zabavi – gotovo njen jedini prijatelj, kako se činilo, tokom poslednjih nekoliko godina njenog braka.

„Razume se da i Džastin dolazi”, odgovori Melani. „Zar on ne ide svuda sa mnom i zar ne provodi više vremena sa mnom nego sa bilo kim drugim? Uvek si se divno slagala sa mojom porodicom. A sem njih, očekujemo mnoštvo uglednih i prijatnih gostiju, a imaćemo i bezbroj zgodnih aktivnosti planiranih za svačiju zabavu, ujutro, u podne i uveče. Moraš doći. Bezuslovno insistiram na tome.”

„Oh, Melani”, Kristina započe, „zaista bih...”

„Moraš da ideš, Kristina”, nagovarala ju je majka, „zabavi se. Uvek si zauzeta pomažući drugima.”

„Bolje bi ti bilo da pristaneš”, dodade Elinor, vireći radije opet iznad naočara, nego da ih skine pre nego što njihova gošća ode a ona se sa nepodeljenom pažnjom vrati čitanju knjige. „Znaš i sama da ledi Renabl neće otići dok te ne nagovori da dođeš.”

Kristina je pogleda, ljuta, ali sestra joj samo uzvratila pogled. Zašto niko nikad nije zvao Elinor na takve zabave? Ali Kristina je znala odgovor. Sa trideset i četiri godine, njena najstarija sestra se već skrasila u srednjim godinama i mirnom usedelištvu kao potpora i pomoć njihovoj majci a da se nijednom nije sa kajanjem osvrnula na svoju mladost. Bio je to put koji je namerno izabrala nakon što je njen jedini momak kog je imala poginuo u ratu na Pirinejskom poluostrvu pre mnogo godina, i od tada nijedan muškarac nije uspeo da joj promeni mišljenje, iako su neki pokušavali.

„Sasvim ste u pravu, gospođice Tompson”, reče Melani, dok je perje sa njenog šešira klimalo u znak odobravanja u pravcu Elinor. „Dogodilo se nešto veoma izazovno. Hektor je bio plahovit, po običaju.”

Hektor Magnus, vikont od Mauberija, bio je polupustinjač koji je voleo knjige. Kristina nije mogla zamisliti da on uradi bilo šta plahovito.

Melani je prstima u rukavicama udarala po stolu. „Nema nikakvu predstavu o tome šta dalje, jadničak”, rekla je. „Imao je smelosti da pozove jednog svog prijatelja da dođe ovamo sa njim, ubedivši ga da sam ga ja pozvala. O ovom razvoju događaja ljubazno me je obavestio tek pre dva dana – suviše kasno da bih mogla pozvati još jednu damu voljnu da dođe kako bi broj gostiju bio paran.”

Ah! Sve je odjednom postalo jasno. Kristini je pozivnica stigla juče ujutro, dan nakon što se ova društvena katastrofa pojavila na horizontu Melaninog sveta.

„Moraš doći”, ponovi Melani. „Draga Kristina, neizostavno moraš doći. Bila bi to nezamisliva sramota ako bih bila primorana da budem domaćica na kućnoj zabavi na kojoj je broj gostiju neparan. Nemoguće je da želiš da mi se to dogodi – pogotovo ako si u mogućnosti da me toga poštediš.”

„Bila bi to strašna sramota”, složila se Kristinina majka, „sad kad je Kristina ovde i nema nikakvog posla sledeće dve nedelje.”

„Mama!”, pobuni se Kristina. Bila je sasvim odlučna u tome da istraje. Udajom je ušla u otmeno društvo pre devet godina. Tada je time bila toliko oduševljena da se to rečima ne može opisati. Čak na stranu činjenica što je u Oskara bila zaljubljena do ušiju, bila je ushićena pred mogućnošću da uđe u više društvene slojeve. Nekoliko godina je sve bilo u redu i sa njenim brakom i sa otmenim društvom. A onda je sve pošlo naopako. Baš sve. Još se osećala zbunjenom i povređenom kad se toga seti. A kad bi se prisetila kraja... Pa, uspešno je to potisnula jer je to bio jedini način da sačuva zdrav razum i povrati raspoloženje, i sad joj podsećanje na to nije bilo potrebno. Zaista nije želela nikad više da vidi Hermionu i Bazila.

Međutim, bila je slaba prema onima koji su bili u nevolji. A činilo se zaista da je Melani pomalo u škripcu. Veoma je polagala na to što je smatraju domaćicom koja sve radi sa besprekornom tačnošću. A kad se sve uzme u obzir, one jesu bile prijateljice.

„Možda mogu”, predložila je puna nade, „da ostanem ovde i da svratim nekoliko puta u Skofild na zabavu.”

„Ali Berti bi morao da šalje kočiju da te svake večeri vraća kući i da te svakog jutra dovodi”, reče Melani. „Bilo bi to krajnje nezgodno, Kristina.”

„Mogla bih da dođem peške”, predloži Kristina.

Melani stavi ruku na grudi kao da želi da smiri srce što kuca jako.

„I da svakog jutra stižeš prašnjavih ili blatnjavih skuta, rume-nih obraza i razbarušene kose?“, upita. „To bi bilo isto tako loše kao da nisi ni došla. Moraš da boraviš kod nas. To je sve. Svi naši gosti stižu prekosutra. Poslaću ti kočije rano ujutro, tako da možeš ranije da se smestiš.“

Kristina je shvatila da je prošao trenutak kad je mogla odlučno da je odbije. Izgleda da je bila osuđena na to da prisustvuje jednoj od Melaninih kućnih zabava. Ali za boga miloga, nije imala ništa da obuče a ni novca da otrči i kupi novu garderobu – mada ionako nije bilo ničeg gde bi se moglo otrčati, u krugu od osamdeset kilometara. Melani se nedavno vratila posle sezone provedene u Londonu, gde je pomagala svojoj sestri prilikom prvog pojavljivanja u društvu i predstavljanja kraljici. Svi njeni gosti, osim Kristine, verovatno dolaze odatle, donoseći svoje londonsko ruho i londonske manire. Bila je to prava noćna mora.

„Dobro“, reče. „Doći ću.“

Melani je zaboravila na svoj ponos, dovoljno da joj se široko nasmeši pre nego što ju je jako lornjetom potapšala po ruci.

„Znala sam da hoćeš“, reče. „Ali kamo sreće da me nisi naterala da utrošim sat vremena da bih došla ovamo. Toliko toga treba uraditi. Dođe mi da zadavim Hektora. Od sve gospode koju je mogao da pozove da dođu sa njim ovamo, on je morao da pozove baš onog koji bi najverovatnije svaku domaćicu doveo do očajanja. A pri tom mi je ostavio samo nekoliko dana za pripremu za njegov doček.“

„Princ od Velsa?“, natuknu Kristina smejući se.

„Ne mogu reći da bi iko čeznuo za njegovim prisustvom“, reče Melani, „mada mislim da bi bio veliki uspeh imati ga. Premda je ovo jedva nešto manji uspeh. Ne, moj neočekivani gost je vojvoda od Bjukasla.“

Kristina podiže obrve. Čula je za tog vojvodu, mada ga nikad nije upoznala. Bio je izuzetno moćan i bahat, i hladan kao led – bar su tako govorili. Mogla je da shvati Melanino zabrinutost. A ona je

bila izabrana da bude par vojvodi od Bjukasla? Ta ideja joj je bila veoma zabavna sve dok nije shvatila da je to još jedan razlog zbog kojeg bi trebalo da ostane kod kuće. Ali bilo je kasno.

„O, bože”, reče njena majka koja je izgledala veoma impresionirano.

„Da”, složi se Melani, napućenih usana i klimnuvši perjem. „Ali ne smeš da se sekiraš, Kristina.” Biće mnogo džentlmena koje ćeš smatrati privlačnim i koji će sigurno uživati oblećući oko tebe. Znaš, ti zaista imaš povoljan uticaj na gospodu, čak i u tim godinama. Bila bih nasmrtno ljubomorna da i dalje toliko ne volim Bertija, mada me užasno da me izaziva kada odlučim da priredim jednu od mojih zabava. Ljuti se i gundđa i daje mi do znanja da ni slučajno nije oduševljen idejom da treba da se zabavlja. Ipak, rekla bih da ne moraš da prozboriš nijednu reč sa njegovim gospodstvom ako ne želiš. On je čovek poznat po svojoj aroganciji i ćutljivosti i verovatno te neće ni primetiti ako ga ostaviš na miru.

„Obećavam”, reče Kristina, „da mu se neću saplirati o noge već ću se držati na pristojnom rastojanju.”

Elinorine usne se još jednom iskriviše u osmeh kad uhvati sestrin pogled.

Nevolja je u tome, pomisli Kristina, što će verovatno uraditi baš to, saplesti se o njegove noge, ili, još verovatnije, o sopstvene, dok naokolo bude pružala poslužavnik sa želeom i limunadom balansirajući ga na rukama, potpuno izložena njegovom pogledu.

Bila bi daleko srećnija da ostane kod kuće ali to više nije dolazilo u obzir. Pristala je da ode u Skofild na dve nedelje.

„Sad kad opet imam paran broj gostiju”, reče Melani, „mogu da počnem da praštam Hektoru. Ovo će biti najčjuvenija kućna zabava. Rekla bih da će se o njoj pričati u svim londonskim salonima tokom cele iduće sezone. Zavideće mi sve londonske domaćice, a oni koji nisu pozvani zahtevaće da ih pozovem iduće godine. Vojvoda od Bjukasla nikad ne ide izvan Londona i dalje

od sopstvenih imanja. Ne mogu da pojmem kako ga je Hektor nagovorio da dođe ovamo. Verovatno je čuo o mojim izuzetnim zabavama. Možda...”

Ali Kristina je načas prestala da je sluša. Sledeće dve nedelje, po svoj prilici, neće biti nimalo prijatne. A to će dodatno biti otežano činjenicom što je vojvoda od Bjukasla njen par, kao i osećanjem smetenosti – potpuno nepotrebnim – jer, kao što je Melani upravo primetila, malo je verovatno da će je on primetiti kao što ne bi primetio ni crva pod nogama. Mrzela je kad se osećala smetenom. Tako se nikad nije osećala sve dok nije provela nekoliko godina u braku i odjednom postala predmet neprestanih odvratnih tračeva, mada se iz petnih žila trudila da ih izbegne. Nakon što je ostala udovica, zaklela se da više nikad sebe neće dovesti u takav položaj i da nikad neće kročiti izvan svog poznatog sveta.

Naravno, sad je bila mnogo starija. Imala je dvadeset i devet godina, gotovo da je bila prestara. Od nje niko više nije očekivao da se veseli sa mladim svetom. Mogla bi da bude dostojanstvena postarija osoba i da u miru uživa u svim događajima radije kao posmatrač nego kao učesnik. Zapravo, baš to bi moglo biti veoma zabavno.

„Da vas ponudimo šoljom čaja i kolačima, leđi Renabl?“, pitala je njena majka.

„Nemam ni trenutka slobodnog vremena, gospođo Tompson“, odgovori Melani. „Prekosutra mi stiže puna kuća gostiju, a moram se pobrinuti za hiljadu i jednu sitnicu pre nego što dođu. Biti baronica ne podrazumeva samo čar, uveravam vas. Moram da pođem.”

Nakloni glavu kraljevski, poljubi Kristinu u obraz, srdačno joj steže ruku i izjuri iz sobe, klimajući perjem, mašući lornjetom i šušteći suknjama.

„Možda bi vredelo zapamtiti za ubuduće, Kristina“, reče Elinor, „da je sve u svemu lakše reći ‘da’ leđi Renabl kad te prvi put nešto pita, bilo da to učini usmeno ili pismeno.”